

Investigating the role of institutional, social, and family contexts in adolescents' inclination towards K-pop music (Case study of teenage girls in Tehran, 2014–2015)

Mansoureh Edrisian¹, Asemeh Ghasemi², Parvin Savadian³

Received: 29 November 2025, Accepted: 14 July 2026

Doi: 10.22034/rcc.2026.2078420.1269

Extended Abstract

Purpose

The global expansion of Korean pop music (K-pop) has transformed it into a major cultural force that influences youth identity, belonging, and lifestyle practices. While extensive scholarship has examined K-pop's diffusion in East Asia, North America, and Europe, limited attention has been paid to how this phenomenon evolves in societies characterized by institutional constraints, cultural conservatism, and restricted recognition of global youth cultures. This study aims to explore how adolescent girls in Tehran acquire, negotiate, and sustain their interest in K-pop, and how this engagement reflects deeper structural tensions in Iranian youth cultural consumption. By analyzing the institutional, familial, and peer-based factors shaping their orientation, the study investigates how global cultural flows are localized through social interaction and mediated by institutional environments.

Design / Methodology / Approach

This study employs a qualitative research design based on Strauss and Corbin's systematic grounded theory approach. Seventeen female high school students in Tehran, aged 15–17, were recruited through purposive sampling, ensuring variation in school type, socioeconomic background, and levels of K-pop fan engagement. Data were collected through semi-structured, in-depth interviews exploring five domains: school cultural atmosphere, peer interactions, family dynamics, digital practices, and meaning-making processes surrounding K-pop. Interviews were transcribed verbatim and analyzed using open, axial, and selective coding to develop conceptual categories. Constant comparative analysis and memo-writing supported theoretical integration. Lincoln and Guba's trustworthiness criteria—including credibility, dependability, confirmability, and transferability—were used to ensure methodological rigor and enhance analytical robustness.

1. PhD Candidate, Department of Social Sciences—Sociology, Faculty of Literature, Humanities, and Social Sciences, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran. Email: m.edrisian@iau.ir

2. Assistant Professor, Department of Social Sciences—Sociology, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran (Corresponding Author).

Email: asemehghasemi78@iau.ac.ir

 0000-0003-3119-1017

3. Assistant Professor, Department of Social Sciences—Sociology, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Email: parvin.savadian@iau.ac.ir

 0000-0001-5227-6103

This approach allowed context-specific categories to emerge inductively from participants' lived experiences within the Iranian cultural and institutional setting.

Findings

The analysis revealed two overarching contextual categories that structure adolescents' orientation toward K-pop:

- Institutional and social environment
- Social control and family support

Together, they show that adolescents' engagement with K-pop is a socially embedded and institutionally mediated phenomenon rather than an isolated personal choice.

1. Institutional and Social Environment

Schools in Tehran serve as formal spaces of cultural socialization but often overlook, marginalize, or restrict youth engagement with global popular culture. Participants consistently described school environments that prioritize national or traditional cultural forms while framing global youth cultures—such as K-pop—as frivolous, inappropriate, or culturally undesirable. This institutional conservatism creates a symbolic disconnect: adolescents internalize that their global cultural interests cannot be openly expressed in formal educational settings.

Consequently, K-pop engagement shifts into informal arenas—private conversations, after-school socialization, and, most significantly, digital spaces. However, paradoxically, the school still becomes the *primary site of cultural reinforcement* through peer interactions. Peer groups serve as the central mechanism for exposure to K-pop, introduction to new content, sharing emotional responses, and building micro-communities of fandom. The processes identified include:

- Encouragement and peer-driven discovery
- Friendly competition (e.g., staying updated, collecting merchandise)
- Imitation and symbolic participation (styling, dance practice)
- Formation of intimate fan-based friendship networks
- Continuous digital interaction and content sharing

These mechanisms strongly align with social capital theory as articulated by Bourdieu and Coleman: peer networks provide cultural legitimacy, emotional support, and informational resources that intensify and sustain adolescents' engagement with K-pop.

2. Social Control and Family Support

The family emerges as a critical domain of tension, negotiation, and emotional meaning-making. Two contrasting parental strategies were identified:

A. Supportive and dialogic approaches

These families exhibited moderated supervision, emotional validation, curiosity about adolescents' interests, and occasional participation in K-pop-related activities. Supportive strategies—such as asking questions rather than prohibiting behaviors, watching performances together, or purchasing albums—enhanced trust, reduced generational conflict, and facilitated balanced cultural engagement. Adolescents described feeling understood, respected, and trusted, which fostered responsible consumption and moderated enthusiasm.

B. Restrictive and prohibitive approaches

In contrast, restrictive strategies included banning access to phones or the internet, condemning foreign cultural content, or emphasizing traditional cultural norms. These approaches frequently produced unintended outcomes:

- Covert listening and secret digital practices
- Symbolic resistance
- Increased emotional attachment to K-pop
- Stronger identification with peer communities over family authority

Adolescents experiencing strict control described K-pop as a symbolic space of autonomy and emotional refuge. These findings resonate with Hirschi's social control theory: when communication weakens and trust erodes, restrictive strategies intensify resistance rather than compliance.

Research Limitations / Implications

The study is based on a small qualitative sample from Tehran and may not represent diverse regional or socioeconomic contexts across Iran. Additionally, participants were self-identified K-pop fans, which may limit the scope of variation in cultural orientations. Future research could benefit from:

- Comparative studies across different Iranian cities or regions
- Quantitative validation of the grounded theory model
- Examination of boys' engagement with K-pop and gender differences
- Longitudinal studies exploring changes in global cultural consumption

Practical Implications

For educational institutions, the findings highlight the need to acknowledge diverse youth cultural orientations rather than dismissing them. Schools can benefit from:

- Creating culturally inclusive extracurricular programs
- Encouraging dialogue about global media
- Offering structured spaces where students can safely express their interests

For families, adopting dialogic and empathetic approaches can reduce secrecy, conflict, and symbolic resistance. Parents who balance supervision with understanding support healthier identity formation.

For cultural policymakers, the study underscores the need to shift from restrictive policies toward constructive engagement with global cultural flows that are already embedded in adolescents' lives.

Social Implications

The study illustrates broader societal transformations in Iran related to globalization, youth identity, digital media, and generational tensions. K-pop orientation serves as a lens through which to observe:

- Shifting cultural boundaries
- Emerging digital literacy and global connectivity
- Youth negotiations of autonomy and self-expression
- The widening gap between institutional norms and lived cultural experiences
- Policy strategies that promote open communication, cultural pluralism, and youth-centric approaches can help mitigate intergenerational misunderstandings and support healthier cultural development.

Originality / Value

This study offers one of the few grounded-theory analyses of K-pop engagement in Iran and provides a context-sensitive model for understanding how global cultural forms are negotiated within constrained institutional environments. Its value lies in:

- Revealing how institutional conservatism interacts with peer social capital

- Showing how family control strategies shape emotional meaning-making
- Demonstrating how global cultural flows become embedded in local identity processes
- Extending theoretical discussions of youth globalization to the Iranian context

By synthesizing social capital theory, social control theory, and critical cultural perspectives, the study contributes a nuanced, empirically grounded explanation of how Iranian adolescents navigate globalization in everyday life.

Keywords: K-pop, institutional and social context, family context, Tehran adolescents, global culture, cultural orientation

بررسی نقش بسترهای نهادی، اجتماعی و خانوادگی نوجوانان در گرایش به موسیقی کی پاپ (مطالعه موردی دختران نوجوان شهر تهران ۱۴۰۴-۱۴۰۳)

منصوره ادریسیان^۱، عاصمه قاسمی^۲، پروین سوادیان^۳

دریافت: ۱۴۰۴/۰۹/۰۸، پذیرش: ۱۴۰۵/۰۴/۲۳

DOI: 10.22034/rcc.2026.2078420.1269

چکیده

پژوهش حاضر با هدف واکاوی بسترهای نهادی، اجتماعی و خانوادگی گرایش دختران نوجوان تهرانی به موسیقی کی پاپ کره‌ای (کی پاپ) انجام شد. رویکرد پژوهش کیفی و مبتنی بر نظریه داده‌بنیاد است. جامعه مورد مطالعه شامل دانش‌آموزان دختر دوره دوم متوسطه شهر تهران است که با استفاده از نمونه‌گیری هدفمند، ۱۷ نفر از علاقه‌مندان به کی پاپ انتخاب شدند. تحلیل داده‌ها نشان داد که گرایش به کی پاپ در بستر چندسطحی شرایط زمینه‌ای (نهادی، اجتماعی و خانوادگی) شکل می‌گیرد. در سطح نهادی، رویکرد فرهنگی مدارس و سیاست‌های انضباطی بر مواجهه نوجوانان با محصولات فرهنگی جهانی تأثیرگذار است. در سطح اجتماعی، شبکه همسالان و تعاملات گروهی نقش تقویت‌کننده دارند. در سطح خانوادگی، الگوهای کنترل اجتماعی و حمایت والدین به صورت دوگانه عمل می‌کنند: کنترل سخت‌گیرانه اغلب به پنهان‌کاری یا تشدید گرایش منجر می‌شود، در حالی که حمایت و همراهی، تجربه فرهنگی امن‌تری فراهم می‌سازد. یافته‌ها نشان داد که گرایش به کی پاپ صرفاً انتخاب فردی نیست، بلکه برساخته‌ای اجتماعی-نهادی است که در تعامل میان ساختارهای آموزشی، روابط همسالانه و پویایی‌های خانوادگی شکل می‌گیرد. بر این اساس، سیاست‌گذاران آموزشی و فرهنگی باید به پویایی‌های نسلی توجه کرده و راهبردهای حمایتی متناسب طراحی نمایند.

کلیدواژه‌ها: کی پاپ، بستر نهادی و اجتماعی، بستر خانوادگی، نوجوانان تهرانی، فرهنگ جهانی، گرایش فرهنگی

۱. دانشجوی دکتری گروه علوم اجتماعی-جامعه‌شناسی، دانشکده ادبیات، علوم انسانی و اجتماعی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

Email: m.edrisian@iau.ir

۲. استادیار گروه علوم اجتماعی-جامعه‌شناسی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (نویسنده مسئول).

Email: asemehghasemi78@iau.ac.ir

 0000-0003-3119-1017

۳. استادیار گروه علوم اجتماعی-جامعه‌شناسی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

Email: parvin.savadian@iau.ac.ir

 0000-0001-5227-6103

مقدمه

موسیقی در جهان معاصر صرفاً تجربه‌ای هنری یا نوعی سرگرمی نیست، بلکه بخشی از زیست فرهنگی نسل‌ها و عرصه‌ای برای بازتعریف هویت‌های فردی و جمعی به‌شمار می‌آید. در دهه‌های اخیر، موسیقی پاپ کره‌ای (کی پاپ) به یکی از جریان‌های تأثیرگذار فرهنگی در سطح جهانی تبدیل شده و میلیون‌ها نوجوان و جوان را در سراسر جهان تحت تأثیر قرار داده است (کیم و همکاران، ۲۰۲۳). در ایران نیز، با وجود محدودیت‌های نهادی در حوزه موسیقی و رسانه، این پدیده مخاطبانی به‌ویژه در میان دختران نوجوان یافته است. پرسش بنیادین این پژوهش آن است که در بستر اجتماعی-فرهنگی شهر تهران، چه شرایط زمینه‌ای (نهادی، اجتماعی و خانوادگی) در شکل‌گیری و تداوم گرایش دختران نوجوان به کی پاپ نقش داشته‌اند؟

مطالعات نشان می‌دهند که گرایش نوجوانان به فرهنگ‌های جهانی حاصل تعامل پیچیده‌ای میان ساختارهای اجتماعی، نهادهای فرهنگی، رسانه‌ها، خانواده و همسالان است. رویکردهای جدید در تحلیل جهانی‌شدن موسیقی پاپ کره‌ای بر نقش تولید حرفه‌ای، رسانه‌های دیجیتال، شبکه‌های هواداری (فندوم‌ها) و جریان‌های فرهنگی فرامرزی تأکید دارند که ساختارهای فرهنگی پیشین را بازتعریف کرده‌اند (پیراتاناتساکول و بونرود، ۲۰۲۵؛ اوه و لی، ۲۰۱۴). مطالعات داخلی و خارجی در این زمینه نشان داده‌اند که گرایش فرهنگی نوجوانان در پیوندی نزدیک با بسترهای اجتماعی و نهادی شکل می‌گیرد. در ایران نیز مطالعات فرهنگی نشان داده‌اند که مصرف رسانه‌ای نوجوانان در کلان‌شهرها به‌طور فزاینده‌ای متأثر از جریان‌های فراملی و بسترهای دیجیتال است (رفیع‌پور، ۱۳۹۲؛ محسنی، ۱۳۹۵). مسئله اصلی این پژوهش نه ادعای فراگیری این گرایش، بلکه تبیین سازوکارهای شکل‌گیری آن در میان نمونه مورد مطالعه است. بر این اساس، تمرکز مقاله بر تجربه زیسته دختران نوجوان تهرانی است که به کی پاپ گرایش دارند و تحلیل این پدیده در سطحی محدود به همین بستر شهری صورت می‌گیرد.

در چارچوب نظریه داده‌بنیاد، «شرایط زمینه‌ای» به مجموعه ساختارها، نهادها و محیط‌هایی اطلاق می‌شود که بستر وقوع یک پدیده اجتماعی را فراهم می‌کنند (گلایزر و اشتراوس، ۲۰۱۷). در این پژوهش، شرایط زمینه‌ای شامل

ابعاد نهادی (مدرسه و سیاست‌های فرهنگی)، اجتماعی (شبکه همسالان و فضای دیجیتال) و خانوادگی (الگوهای کنترل و حمایت) در شهر تهران در نظر گرفته شده است، بدین ترتیب، عنوان پژوهش، هدف و پرسش تحقیق همگی در چارچوب تحلیل شرایط زمینه‌ای در یک بافت مشخص شهری تعریف شده‌اند. پرداختن به این موضوع از حیث جامعه‌شناختی اهمیت دارد، زیرا نوجوانان در بستر تحولات رسانه‌ای و شکاف نسلی، مسیرهای نوینی برای ابراز هویت فرهنگی خود می‌یابند. تحلیل این فرایند می‌تواند به فهم بهتر دینامیک‌های نسلی و سیاست‌گذاری فرهنگی در حوزه نوجوانان نیز کمک کند.

پرداختن به این موضوع هم از نظر تحلیل فرایندهای هویت‌یابی نوجوانان و هم از منظر سیاست‌گذاری فرهنگی اهمیت دارد. از این رو، پژوهش حاضر با هدف واکاوی شرایط اجتماعی و فرهنگی گرایش دختران نوجوان تهرانی به موسیقی پاپ کره‌ای انجام شده است. پرسش بنیادین آن است که: در بستر جامعه شهری تهران، چه زمینه‌های نهادی و اجتماعی موجب شکل‌گیری و تداوم گرایش نوجوانان دختر به موسیقی کی پاپ شده‌اند و این گرایش چگونه در تجربه فرهنگی و هویت آنها بازتاب یافته است؟

پیشینه تحقیق

پیشینه تحقیق نشان می‌دهد که گرایش نوجوانان به کی پاپ عمدتاً در چارچوب مطالعات فرهنگی و رسانه‌ای بررسی شده است. این بخش به مرور این مطالعات می‌پردازد تا خلأ پژوهشی در بررسی بسترهای نهادی و اجتماعی در بافت ایرانی مشخص شود.

نتایج مطالعه خوش‌صورت موفق و محسنی (۱۴۰۳) نشان داد که شبکه‌های مجازی و ارتباط با همسالان، از مهم‌ترین بسترهای تجربه هویت فرهنگی و جنسیتی در میان نوجوانان علاقه‌مند به موسیقی کره‌ای هستند. شاه‌قاسمی (۱۴۰۳) نیز در مطالعه‌ای جامعه‌شناختی بر جامعه هواداران گروه بی‌تی‌اس در ایران دریافت که حتی در شرایط محدودیت محتوای فارسی، این گروه‌های هواداری از طریق شبکه‌های اجتماعی به فعالیت خود ادامه داده‌اند؛ امری که بیانگر پایداری شبکه‌های فرهنگی غیررسمی در برابر محدودیت‌های نهادی است. پژوهش حاجی‌هاشم و پاک‌سرشت (۱۴۰۲) بر نقش دوگانه خانواده و الگوهای

ابعاد فرهنگی، رسانه‌ای یا روان‌شناختی گرایش به کی‌پاپ پرداخته‌اند و کمتر به نقش نهادهای رسمی، نظام آموزشی و ساختارهای کنترلی خانواده و جامعه در شکل‌گیری این گرایش توجه کرده‌اند. از این رو، خلأ پژوهشی اصلی در ادبیات موجود، بررسی پیوند میان نهادها، خانواده و محیط اجتماعی به عنوان بسترهای زمینه‌ای گرایش فرهنگی نوجوانان است. پژوهش حاضر با تمرکز بر این ابعاد نهادی و اجتماعی، درصدد پرکردن این شکاف در مطالعات مربوط به مصرف فرهنگی و موسیقی در میان نوجوانان دختر ساکن تهران است.

سؤال اصلی

چه بسترهای نهادی و اجتماعی موجب شکل‌گیری و تداوم گرایش دختران نوجوان تهرانی به موسیقی کی‌پاپ شده‌اند؟

سؤال فرعی

نقش نهادهای رسمی و محیط اجتماعی در شکل‌گیری گرایش به کی‌پاپ چیست؟ چگونه گرایش به کی‌پاپ در میان نوجوانان تداوم می‌یابد؟ نقش نهاد خانواده در شکل‌گیری و تداوم گرایش به موسیقی کی‌پاپ چگونه است؟

اهداف پژوهش

مطالعه کیفی و بررسی موسیقی کی‌پاپ
بررسی نقش نهاد خانواده در شکل‌گیری و تداوم گرایش به موسیقی کی‌پاپ
بررسی نقش نهاد مدرسه در شکل‌گیری و تداوم گرایش به موسیقی کی‌پاپ

چارچوب نظری

چارچوب مفهومی این پژوهش بر پایه رویکرد داده‌بنیاد نظام‌مند کوربین و اشتراوس^۶ (۲۰۱۴) استوار است که نظریه را مستقیماً از داده‌های تجربی استخراج می‌کند. برای تکمیل تحلیل و تفسیر یافته‌ها، از نظریه‌های مکمل زیر استفاده شده است:

نظریه سرمایه اجتماعی بوردیو^۷ (۱۹۸۶) و کلمن^۸ (۱۹۹۰) بر روابط اجتماعی به عنوان منبع سرمایه تأکید دارد؛ شبکه همسالان و فندوم‌های دیجیتال، دسترسی به

تربیتی تأکید کرده است؛ به‌طوری‌که در برخی موارد، نظارت سخت‌گیرانه والدین به مقاومت و تشدید گرایش نوجوانان به موسیقی جهانی منجر می‌شود، در حالی‌که در موارد دیگر، حمایت و همراهی والدین زمینه‌ای امن برای تعامل با فرهنگ‌های فراملی فراهم می‌آورد. پژوهش‌های پیشین به‌طور کلی نشان می‌دهند که گرایش نوجوانان به فرهنگ‌های جهانی، حاصل تعامل پیچیده‌ای میان ساختارهای اجتماعی، نهادهای فرهنگی، رسانه‌های دیجیتال، خانواده و شبکه‌های همسالان است. این رویکرد بر آن است که مصرف فرهنگی نوجوانان نه کنشی فردی، بلکه برساخته‌ای اجتماعی در بستر روابط نهادی و محیطی است (آرنت^۱، ۲۰۰۰) و (جنکیز^۲، ۲۰۰۶) در همین راستا، رویکردهای جدید در تحلیل جهانی‌شدن موسیقی پاپ کره‌ای تأکید می‌کنند که تولید حرفه‌ای صنعت کی‌پاپ، بهره‌گیری هدفمند از رسانه‌های دیجیتال، شکل‌گیری شبکه‌های هواداری (فندوم‌ها) و جریان‌های فرهنگی فرامرزی، ساختارهای فرهنگی پیشین را بازتعریف کرده و الگوهای جدیدی از هویت‌یابی نوجوانان ایجاد کرده‌اند (جین^۳، ۲۰۱۶)، (چو و لی^۴؛ ۲۰۲۵). این مطالعات نشان می‌دهند که کی‌پاپ نه صرفاً یک ژانر موسیقی، بلکه یک نظام فرهنگی-رسانه‌ای چندلایه است که در تعامل با ساختارهای اجتماعی و فناوری‌های ارتباطی بازتولید می‌شود.

در سطح بین‌المللی، گوتیرز-خاورچی و آرامندیا-مونت^۵ (۲۰۲۵) نشان دادند که کی‌پاپ در بسیاری از کشورها از سطح سرگرمی فراتر رفته و به بستری برای بازاندیشی هویت‌های فرهنگی در تعامل با فرهنگ جهانی تبدیل شده است. کیم (۲۰۲۵) با مفهوم «پلتفرمی‌شدن فندوم کی‌پاپ» بر اهمیت ساختارهای دیجیتال در بازتولید تجربه هواداری تأکید کرده و دریافت که شبکه‌های اجتماعی شرایطی را برای مشارکت مداوم نوجوانان در تولید و بازنشر محتوا فراهم می‌سازند. همچنین، سانگ (۲۰۱۲) و لی (۲۰۱۸) نقش سیاست‌های فرهنگی دولت کره جنوبی و پیوند صنعت موسیقی با بازار جهانی را در جهانی‌شدن کی‌پاپ برجسته کرده‌اند.

مرور پژوهش‌های پیشین نشان می‌دهد پژوهش‌های داخلی بیشتر بر نقش شبکه‌های اجتماعی و همسالان تمرکز کرده‌اند، در حالی که مطالعات بین‌المللی بر صنعت کی‌پاپ و فندوم‌ها تأکید دارند. همچنین اغلب مطالعات بر

خلاقانه هویت را نیز می‌یابند (پارک^{۲۶} و همکاران، ۲۰۲۳؛ لی^{۲۷}، ۲۰۲۳).

نظریه جهانی‌شدن فرهنگی رابرتسون^{۲۸} (۱۹۹۵) و گیدنز^{۲۹} (۲۰۲۳) بر گلسوکالیزیشن^{۳۰} (جهانی‌شدن محلی‌شده) تأکید دارد؛ نوجوانان ایرانی کی‌پاپ را در بستر محلی باز معنا می‌کنند و آن را به هویت‌یابی جهانی-محلی تبدیل می‌نمایند.

این نظریه‌ها در مجموع، گرایش نوجوانان به کی‌پاپ را به عنوان برساخته‌ای چندسطحی (نهادی، اجتماعی، خانوادگی و فرهنگی) تبیین می‌کنند که از طریق تعامل سرمایه اجتماعی، کنترل نهادی، یادگیری مشاهده‌ای، کنش نمادین، جایگزینی نهادها، مصرف هدایت‌شده و فرایندهای گلسوکالیزیشن شکل می‌گیرد. (شکل ۱)

روش‌شناسی تحقیق

پژوهش حاضر با رویکرد کیفی و مبتنی بر نظریه داده‌بنیاد نظام‌مند کوربین و اشتراوس (۲۰۱۴) انجام شد. انتخاب این روش به منظور استخراج نظریه‌ای برخاسته از داده‌های تجربی در بستر فرهنگی ایران صورت گرفت تا فرایند شکل‌گیری گرایش فرهنگی نوجوانان در تعامل با ساختارهای اجتماعی و نهادی، بر پایه تجربه‌های زیسته آنان بازسازی شود. این رویکرد امکان شناسایی مقولات اصلی و تبیین روابط میان آنها را فراهم می‌سازد.

جامعه پژوهش شامل دانش‌آموزان دختر مقطع دوم متوسطه شهر تهران بود. از میان آنان، ۱۷ نفر با معیار علاقه‌مندی فعال به کی‌پاپ، عضویت در گروه‌های هواداری و دسترسی مستمر به رسانه‌های مرتبط، از طریق نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. نمونه‌گیری تا تحقق اشباع نظری ادامه یافت. مشارکت‌کنندگان عمدتاً ۱۵ تا ۱۷ ساله و در پایه‌های دهم تا دوازدهم بودند و تجربه‌آشنایی با کی‌پاپ را عمدتاً از اینستاگرام، یوتیوب و شبکه‌های همسالان گزارش کردند (سابقه هواداری: ۱ تا ۴ سال).

گردآوری داده‌ها از طریق مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته انجام شد که بر نقش خانواده، همسالان، مدرسه و رسانه‌های مجازی تمرکز داشت. هر مصاحبه ۴۵ تا ۷۰ دقیقه طول کشید، با رضایت آگاهانه ضبط و پیاده‌سازی شد. داده‌ها در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ جمع‌آوری گردید.

تحلیل داده‌ها در سه مرحله کدگذاری باز، محوری و

اطلاعات فرهنگی، حمایت عاطفی و مشروعیت برای گرایش به کی‌پاپ فراهم می‌کنند. این روابط با مصرف نمادین (بورديو، ۲۰۱۸) ترکیب می‌شود که مصرف کی‌پاپ را به کنشی نمادین برای تمایز فرهنگی نوجوانان از فرهنگ رسمی و والدین تبدیل می‌کند (پورتر^{۳۱}، ۲۰۲۴؛ آه و کیم^{۳۲}، ۲۰۲۳؛ سان^{۳۳}، ۲۰۲۵).

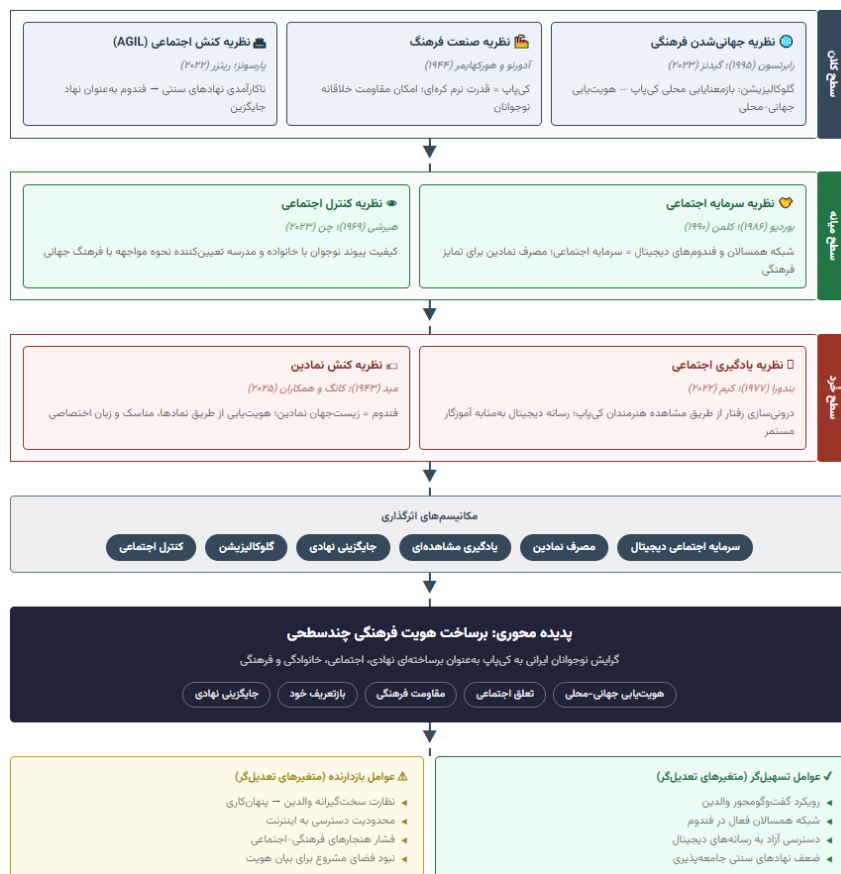
نظریه کنترل اجتماعی هیرشی^{۳۴} (۱۹۶۹) کیفیت پیوند نوجوان با خانواده، مدرسه و جامعه را تعیین‌کننده مواجهه با فرهنگ‌های جهانی می‌داند. نظارت سخت‌گیرانه والدین اغلب به پنهان‌کاری و مقاومت منجر می‌شود، در حالی که رویکرد گفت‌وگومحور، تجربه فرهنگی متعادل ایجاد می‌کند (پادیلواکر^{۳۵} و همکاران، ۲۰۱۸؛ چن^{۳۶}، ۲۰۲۳).

نظریه یادگیری اجتماعی بندورا^{۳۷} (۱۹۷۷) فرایند درونی‌سازی رفتارها از طریق مشاهده و الگوبرداری را توضیح می‌دهد؛ نوجوانان با تماشای مکرر هنرمندان کی‌پاپ در رسانه‌های دیجیتال و بازتولید آن در گروه‌های همسالان، سبک زندگی، زبان بدن و ارزش‌های فرهنگی را می‌آموزند. فضای دیجیتال این یادگیری را تعاملی و مستمر می‌کند، به‌ویژه وقتی نهادهای سنتی (مدرسه و خانواده) ضعیف عمل کنند (کیم^{۳۸}، ۲۰۲۲؛ یون^{۳۹}، ۲۰۲۲).

نظریه کنش نمادین مید^{۴۰} (۱۹۴۳) هویت را محصول تعاملات اجتماعی و نمادها می‌داند؛ فن‌دوم‌های کی‌پاپ به عنوان زیست‌جهان نمادین عمل می‌کنند که نوجوانان با نمادهایی مانند مرچ، لایت‌استیک، زبان اختصاصی و مناسک دیجیتال، هویت فرهنگی خود را بازتعریف و احساس تعلق جهانی می‌یابند (کانگ^{۴۱} و همکاران، ۲۰۲۵؛ جیمز^{۴۲}، ۲۰۲۴؛ چوی^{۴۳}، ۲۰۲۵).

نظریه کنش اجتماعی پارسونز^{۴۴} (با مدل AGIL) نهادهای سنتی (خانواده، مدرسه) را مسئول جامعه‌پذیری و انتقال ارزش‌ها می‌داند؛ ناکارآمدی این نهادها، نوجوانان را به سمت نهادهای جایگزین مانند فن‌دوم‌های دیجیتال و کی‌پاپ سوق می‌دهد تا نیازهای هویتی و فرهنگی‌شان را جبران کنند (الکساندر^{۴۵}، ۱۹۸۲؛ ریتزر^{۴۶}، ۲۰۲۲).

نظریه صنعت فرهنگ آدورنو و هورکهایمر^{۴۷} (۲۰۰۲/۱۹۴۴) کی‌پاپ را بخشی از مصرف فرهنگی هدایت‌شده توسط صنعت سرگرمی کره‌ای و رسانه‌های دیجیتال می‌بیند که قدرت نرم جهانی را گسترش می‌دهد، اما نوجوانان در این فضاها امکان مقاومت و بازتعریف

شکل ۱. مدل نظری چارچوب مفهومی پژوهش؛ گرایش نوجوانان ایرانی به کی‌پاپ

از تحلیل مصاحبه‌ها نشان می‌دهد که این گرایش در بستر تعامل دو حوزه اصلی شکل می‌گیرد: نخست، بسترهای نهادی و محیط اجتماعی، و دوم، الگوهای کنترل اجتماعی و حمایت خانوادگی. این دو حوزه، به‌صورت درهم‌تنیده، شرایط زمینه‌ای گرایش و تداوم آن را فراهم می‌کنند. هر یک از این حوزه‌ها شامل مجموعه‌ای از خرده‌مقولات است که در ادامه همراه با شواهد میدانی تبیین می‌شود.

در پاسخ به این بخش از سؤال پژوهش که نقش نهادهای رسمی و محیط اجتماعی در شکل‌گیری گرایش به کی‌پاپ را می‌پرسد، یافته‌ها نشان می‌دهد که مدرسه و شبکه همسالان دو بستر اصلی این فرایند هستند. در حالی که مدرسه اغلب با رویکردی محدودکننده یا بی‌تفاوت نسبت به فرهنگ‌های جهانی عمل می‌کند، تعاملات همسالان در درون و پیرامون

انتخابی صورت گرفت: ابتدا مفاهیم اولیه استخراج، سپس در قالب مقولات سازمان‌دهی و در نهایت روابط میان آنها بازسازی شد تا مدل نظری نهایی تدوین گردد. برای تضمین اعتبار یافته‌ها از شاخص‌های لینکلن و گوبا^{۳۱} (۱۹۸۵) شامل قابلیت اعتماد، انتقال‌پذیری، تأییدپذیری و اتکاپذیری استفاده شد و از طریق بازبینی مشارکت‌کنندگان، مقایسه بین‌پژوهشگران و توصیف غنی زمینه، استحکام تحلیلی تقویت گردید.

یافته‌ها

در پاسخ به پرسش اصلی پژوهش مبنی بر اینکه چه بسترهای نهادی و اجتماعی موجب شکل‌گیری و تداوم گرایش دختران نوجوان تهرانی به موسیقی کی‌پاپ شده‌اند، یافته‌های حاصل

فضای مدرسه، نقش فعالی در معرفی، تثبیت و تداوم این گرایش ایفا می‌کنند.

الف. مدرسه به عنوان زمینه نهادی محدودکننده و سوق‌دهنده گرایش به فضاهای غیررسمی

یافته‌ها نشان می‌دهد که مدرسه در تجربه زیسته نوجوانان، به جای ایفای نقش فعال در هدایت فرهنگی، اغلب به عنوان نهادی عمل می‌کند که علایق جهانی را نادیده می‌گیرد یا به حاشیه می‌راند. مدرسه به عنوان نهادی رسمی در جامعه، نه تنها عرصه آموزش دروس است، بلکه بستر اجتماعی سازی فرهنگی نیز به شمار می‌آید. رویکرد فرهنگی مدارس، نوع فعالیت‌های فوق برنامه، و میزان آزادی در بیان علایق، تعیین می‌کند که دانش آموزان تا چه اندازه می‌توانند گرایش‌های جهانی مانند کی‌پاپ را در فضای آموزشی تجربه و بازنمایی کنند. محدودیت یا بی‌توجهی نهادی در این زمینه اغلب منجر به انتقال علایق به عرصه‌های غیررسمی و تقویت فاصله میان فرهنگ رسمی و فرهنگ نوجوانان می‌شود.

۱. رویکرد فرهنگی مدارس و حاشیه‌رانی علایق جهانی نوجوانان

در تحلیل روایی، دانش آموزان مدارس را نهادی می‌بینند که با تأکید بر ارزش‌های محلی/ملی، مواجهه با فرهنگ‌های جهانی را محدود یا به حاشیه می‌برد. فضای نهادی مدرسه می‌تواند به حاشیه‌رانی علایق نوجوانان منجر شود. تأکید نظام آموزشی بر ارزش‌های محلی و ملی، علاقه به فرهنگ‌های جهانی مانند کی‌پاپ را نامرئی می‌سازد؛ یعنی علایق دانش آموزان در مدرسه مجال بروز نمی‌یابد و به فضاهای غیررسمی و خارج از مدرسه منتقل می‌شود. نسترن می‌گوید: «در مدرسه ما زیاد درباره موسیقی‌های خارجی صحبت نمی‌کنن و بیشتر به موسیقی‌های محلی اهمیت می‌دن. این باعث می‌شه کمتر احساس کنم می‌تونم علایقم رو تو مدرسه دنبال کنم» (نسترن، ۱۵ ساله).

سارا به تجربه مشابهی اشاره می‌کند. روایت سارا نشان می‌دهد که تجربه او نیز بازتاب همان روند اولویت‌دهی نهادی به موسیقی سنتی و بومی است که علاقه‌مندی به فرهنگ‌های جهانی مانند کی‌پاپ را در حاشیه قرار می‌دهد. وقتی معلمان مدرسه بر «موضوعات مهم‌تر» مانند موسیقی سنتی تأکید می‌کنند، فضایی شکل می‌گیرد که در آن علایق

جهانی دانش آموزان جدی گرفته نمی‌شود و در نتیجه، آنان برای بروز و پیگیری این علایق ناچار به جست‌وجوی عرصه‌های بیرونی می‌شوند. سارا در همین راستا می‌گوید: «توی مدرسه مون درباره کی‌پاپ حرف نمی‌زنن و معلم هامون می‌گن باید روی چیزای مهم‌تری تمرکز کنیم، مثل موسیقی سنتی خودمون» (سارا، ۱۶ ساله).

برخی مصاحبه شوندگان به محدودیت‌های مستقیم اشاره می‌کنند. روایت لیلا بعد ممانعت مستقیم نهادی را آشکار می‌کند؛ جایی که حتی تلاش برای اجرای یک برنامه هنری مرتبط با کی‌پاپ در قالب جشن مدرسه نیز با برچسب «نامناسب بودن» رد می‌شود همین تجربه سبب می‌شود نوجوانان، مانند لیلا، برای پیگیری علاقه‌مندی‌هایشان به فضاهای غیررسمی و بیرون از مدرسه منتقل شوند. او توضیح می‌دهد: «چند بار خواستیم برای جشن مدرسه اجرای رقص کی‌پاپ تمرینی داشته باشیم، گفتن مناسب نیست. از همون جا فهمیدم باید بیرون از مدرسه دنبال علاقه‌م برم» (لیلا، ۱۷ ساله).

۲. فضای آموزشی و نوع ارتباطات دانش آموزی

نتایج نشان می‌دهد نبود گفت‌وگوی آزاد درباره علایق جهانی، میل به «کوچ علایق» از فضای رسمی به فضاهای غیررسمی (خانه/آنلاین) را تقویت می‌کند. در تحلیل روایت‌ها، نوجوانان تجربه مدرسه را فضایی محدود توصیف می‌کنند که امکان ابراز علایق فرهنگی جهانی، از جمله کی‌پاپ، در آن کم‌رنگ است. یگانه در این زمینه توضیح می‌دهد: «ما تو مدرسه مون خیلی وقت نمی‌کنیم درباره کی‌پاپ حرف بزیم. خیلی‌ها خوششون نمیاد و من کمتر با بقیه درباره‌ش حرف می‌زنم» (یگانه، ۱۵ ساله).

نوجوانان همچنین از کمبود فرصت برای فعالیت‌های فرهنگی متنوع در مدرسه سخن می‌گویند؛ امری که به تعبیر آنها موجب سوق یافتن علایق به بیرون از فضای رسمی آموزش می‌شود. شیما در این باره توضیح می‌دهد: «در مدرسه ما فرصت برای کار فرهنگی متنوع کمه. همین باعث می‌شه بعد از مدرسه برم سراغ چیزایی که دوست دارم؛ بیشتر کی‌پاپ» (شیما، ۱۷ ساله).

نسیم نیز بر بسته‌بودن فضای مدرسه تأکید می‌کند. او می‌گوید: «اگه مدرسه بازتر بود و اجازه می‌داد درباره علایق فرهنگی صحبت کنیم، راحت‌تر می‌شد گروه تشکیل بدیم و

آشنایی و استمرار این گرایش بوده است. آیدا در این زمینه می‌گوید: «خیلی از دوستانم کی‌پاپ رو به من معرفی کردن؛ تو گروه دوستی مون همیشه درباره‌ش حرف می‌زنیم» (آیدا، ۱۵ ساله).

۲. رقابت و تقلید

یافته‌ها نشان می‌دهد رقابت دوستانه برای «به‌روز بودن» و «داشتن مرجع^{۳۲}/ نمادهای هواداری» به تداوم علاقه سرعت می‌دهد. نوجوانان همچنین از رقابت و تقلید میان دوستان به عنوان عاملی در شدت گرفتن گرایش خود به کی‌پاپ یاد می‌کنند. آنان توضیح می‌دهند که همگام ماندن با گروه دوستان، به‌ویژه در داشتن محصولات جدید یا دنبال کردن آخرین اخبار، نوعی فشار مثبت ایجاد می‌کند. مریم این تجربه را چنین بازگو می‌کند: «وقتی می‌بینم دوستان محصولات جدید خریدن، منم دلم می‌خواد کم نیارم» (مریم، ۱۵ ساله).

بسیاری از نوجوانان توضیح می‌دهند که به‌روز بودن در اخبار و محتوا یک ارزش مشترک میان دوستان است؛ ارزشی که رقابت سالم ایجاد می‌کند و علاقه را ماندگارتر می‌سازد. نگین تجربه خود را چنین شرح می‌دهد: «دوستانم همیشه جدیدترین اخبار رو می‌دونن؛ همین باعث می‌شه منم آپدیت بمونم» (نگین، ۱۶ ساله).

در روایت نوجوانان، تقلید از سبک پوشش و رفتار دوستان نیز بخشی از تعاملات همسالان است که علاقه به کی‌پاپ را تقویت می‌کند. این تقلید نه تنها به عنوان فشار یا اجبار، بلکه بیشتر به عنوان نوعی سرگرمی و تجربه جمعی معنا می‌شود. الهام در این باره می‌افزاید: «اگه اونا به استایل خاص پیوشن، من هم امتحان می‌کنم؛ بخشی از فانِ گروه ماست» (الهام، ۱۵ ساله).

۳. شکل‌گیری گروه‌های دوستانه/فندوم

داده‌ها نشان می‌دهد گروه‌های کوچک دوستانه، «پناهگاه عاطفی» و «انگیزه استمرار» می‌سازند. نوجوانان همچنین به نقش حمایتی گروه‌های دوستانه اشاره می‌کنند و این جمع‌ها را پناهگاهی برای ابراز احساسات و علایق خود می‌دانند. رعنا تجربه‌اش را چنین توصیف می‌کند: «وقتی با هم درباره کی‌پاپ حرف می‌زنیم، حس می‌کنم کسی هست که درکم می‌کنه» (رعنا، ۱۶ ساله).

تجربمون رو به اشتراک بذاریم» (نسیم، ۱۶ ساله).

مجموع این روایت‌ها نشان می‌دهد که مدرسه در تجربه نوجوانان، نه به عنوان نهاد هدایتگر فرهنگی، بلکه به مثابه فضایی محدودکننده و بی‌اعتنا به علایق جهانی عمل می‌کند. این وضعیت، به‌طور غیرمستقیم نوجوانان را به انتقال و تداوم گرایش به کی‌پاپ در فضاهای غیررسمی سوق می‌دهد. بدین ترتیب، مدرسه یکی از بسترهای نهادی کلیدی در شکل‌گیری و استمرار این گرایش محسوب می‌شود.

ب. تعامل همسالان به عنوان سازوکار اجتماعی تثبیت و تداوم گرایش

در پاسخ به این پرسش که چگونه گرایش به کی‌پاپ در میان نوجوانان تداوم می‌یابد، یافته‌ها نقش محوری شبکه همسالان را برجسته می‌سازد. گروه همسالان مهم‌ترین شبکه اجتماعی نوجوانان است که در آن تبادل تجربه، معرفی محتوا، و تقویت گرایش‌های فرهنگی رخ می‌دهد. تشویق، تقلید، رقابت و تشکیل گروه‌های دوستانه یا مجازی پیرامون کی‌پاپ سبب می‌شود این علاقه فردی به یک تجربه جمعی و هویت‌ساز بدل شود. به بیان دیگر، همسالان نقشی تعیین‌کننده در مشروعیت‌بخشی و تداوم گرایش نوجوانان به موسیقی جهانی دارند.

۱. تشویق و ترغیب همسالان

تحلیل مصاحبه‌ها نشان می‌دهد اولین مواجهه با کی‌پاپ عموماً در رسانه‌های اجتماعی رخ می‌دهد، اما «تثبیت گرایش» در حلقه دوستان مدرسه صورت می‌گیرد. به این ترتیب به تعبیر برخی مصاحبه‌شوندگان مدرسه تنها جایی برای محدودیت نیست، بلکه می‌تواند به محلی برای بازتولید تجربه‌های بیرونی هم بدل شود. نوجوانان توضیح می‌دهند که نخستین مواجهه با کی‌پاپ اغلب در فضای مجازی رخ می‌دهد، اما در جمع‌های مدرسه است که این علاقه عمق پیدا می‌کند. مهسا این تجربه را چنین بازتاب می‌دهد: «اولین بار کلیپ رو تو اینستاگرام دیدم؛ تو مدرسه که گفتم، دوستانم لینک‌های بیشتری فرستادن. کم‌کم برام جدی شد» (مهسا، ۱۷ ساله).

در روایت‌های نوجوانان، نقش همسالان در شکل‌دهی و تعمیق علاقه به کی‌پاپ برجسته است. آنان توضیح می‌دهند که گفت‌وگوهای روزمره و روابط دوستی بستر مهمی برای

جایگزین یافته و سرمایه اجتماعی لازم برای استمرار این گرایش فرهنگی را فراهم می‌کنند.

در پاسخ به این بخش از سؤال پژوهش که نقش خانواده در شکل‌گیری و تداوم گرایش به کی‌پاپ را بررسی می‌کند، یافته‌ها نشان می‌دهد که خانواده‌ها از طریق راهبردهای حمایتی یا محدودکننده، به‌طور معناداری مسیر این گرایش را تعدیل یا تشدید می‌کنند.

الف. حمایت و هدایت خانواده

خانواده به عنوان نخستین نهاد اجتماعی، نقش محوری در شکل‌دهی به علایق فرهنگی نوجوانان دارد. وقتی والدین با نظارت آگاهانه، گفت‌وگو و همراهی، علاقه فرزندان به کی‌پاپ را می‌پذیرند و هدایت می‌کنند، این گرایش نه تنها به منبع تعارض تبدیل نمی‌شود بلکه به فرصتی برای تقویت اعتمادبه‌نفس، احساس تعلق و مسئولیت‌پذیری نوجوان بدل خواهد شد.

۱. نظارت و هدایت

نتایج نشان می‌دهد «نظارت گفت‌وگومحور» به‌جای بازدارندگی سخت، فهم متقابل را بالا می‌برد و تعارض را کاهش می‌دهد. برخی از نوجوانان از نظارت آگاهانه و گفت‌وگومحور والدین سخن می‌گویند؛ الگویی که به‌جای بازدارندگی، موجب تفکر انتقادی و انتخاب آگاهانه‌تر می‌شود. نسیم در این باره توضیح می‌دهد: «خانواده‌ام سخت‌گیر نیستن، ولی می‌پرسن چرا این موسیقی رو دوست دارم؛ این باعث می‌شه خودم هم فکر کنم» (نسیم، ۱۶ ساله).

شماری از نوجوانان به کنجکاوی و نظارت ملایم والدین اشاره می‌کنند؛ رویکردی که بیشتر بر فهم و همراهی استوار است تا منع و محدودسازی. سارا این تجربه را چنین بازتاب می‌دهد: «بابا و مامانم گاهی سراغ محتوایی که می‌بینم می‌رن؛ بیشتر می‌خوان بفهمن، نه اینکه منع کنن» (سارا، ۱۶ ساله).

برخی دیگر از نوجوانان نیز تجربه‌ای مشابه دارند و توضیح می‌دهند که خانواده‌ها با وجود یادآوری مرزها، آزادی انتخاب را به آنها واگذار می‌کنند. یگانه در این باره ادامه می‌دهد: «به من می‌گن زیاد غرق نشو، ولی انتخاب رو می‌ذارن با خودم» (یگانه، ۱۵ ساله).

در روایت‌ها، گروه‌های کوچک دوستانه نه تنها بستری برای سرگرمی، بلکه محلی برای حمایت متقابل و استمرار علاقه به کی‌پاپ توصیف می‌شوند. نسترن در این باره می‌گوید: «یه جمع دوستای کی‌پاپی داریم؛ همین جمع نگهم می‌داره توی علاقه‌م» (نسترن، ۱۵ ساله).

نوجوانان علاوه بر جمع‌های حضوری، به گروه‌های مجازی نیز اشاره می‌کنند که بستر تعامل مداوم و اشتراک تجربه‌های مشترک را فراهم می‌آورد. هدیه در این باره اضافه می‌کند: «گروه واتساپمون همیشه فعاله؛ موزیک‌ویدئو جدید که میاد، هم‌زمان می‌بینیم و حرف می‌زنیم» (هدیه، ۱۵ ساله).

۴. اشتراک‌گذاری محتوا

بخشی از تعامل همسالان به اشتراک‌گذاری فعال محتوا مربوط می‌شود؛ جایی که نوجوانان خود را از مصرف‌کننده صرف به کنشگر فرهنگی بدل می‌کنند و سرمایه نمادین می‌سازد. پریسا در این باره می‌گوید: «ویدئوهای جدید رو دانلود می‌کنم و تو گروه می‌ذارم؛ بعدش کلی بحث می‌کنیم» (پریسا، ۱۶ ساله).

نوجوانان در کنار تعامل حضوری و گروه‌های دوستانه، از تجربه دیده‌شدن در شبکه‌های اجتماعی به عنوان عاملی مهم در احساس تعلق به جامعه جهانی هواداران یاد می‌کنند. شیما در این زمینه تأکید می‌کند: «وقتی پستم دیده می‌شه یا لایک می‌خوره، حس می‌کنم بخشی از فندوم جهانی‌ام» (شیما، ۱۷ ساله).

رویکرد سنتی گرایانه موسیقایی مدارس و محدودیت گفت‌وگوی فرهنگی رسمی، علاقه را به فضاهای غیررسمی (خانه/آنلاین) کوچ می‌دهد؛ هم‌زمان، حلقه همسالان از طریق تشویق، رقابت دوستانه، گروه‌های کوچک و اشتراک‌گذاری، «زیرساخت اجتماعی» لازم برای استمرار علاقه را فراهم می‌کند. به‌این ترتیب، «نهاد مدرسه» به‌طور غیرمستقیم و «شبکه همسالان» به‌طور مستقیم، زمینه‌ساز گرایش و ماندگاری آن می‌شوند.

این الگوها نشان می‌دهد که تعامل همسالان، از طریق تشویق، رقابت دوستانه، تقلید سبک‌ها، شکل‌گیری گروه‌های کوچک و اشتراک‌گذاری فعال محتوا، به سازوکار اصلی تثبیت و تداوم گرایش به کی‌پاپ تبدیل می‌شود. در غیاب حمایت نهادی مدرسه، این شبکه‌ها کارکردی

سخن می‌گویند که در آن می‌توانند آزادانه هویت و علایق خود را بیان کنند، بدون آنکه با سرزنش یا قضاوت مواجه شوند. مهسا این تجربه را چنین توضیح می‌دهد: «می‌تونم درباره استایل و موسیقی مورد علاقه‌م حرف بزنم، بدون ترس از قضاوت شدید» (مهسا، ۱۷ ساله).

این روایت‌ها نشان می‌دهد که وجود فضایی آزاد و بدون قضاوت در خانواده، به نوجوانان امکان می‌دهد تا هویت خود را آشکارا بیان کنند. رعنا تجربه‌اش را چنین بازتاب می‌دهد: «وقتی مخالفت تند نبود، منم تعادل رو بیشتر رعایت کردم» (رعنا، ۱۶ ساله).

۴. پذیرش ارزش‌های جدید

پذیرش تدریجی برخی ارزش‌های مدرن (فردیت/ تجربه‌گرایی) در خانواده‌های گفت‌وگومحور دیده شد. برخی خانواده‌ها با گفت‌وگوهای حمایتی و تأکید بر مسئولیت‌پذیری، نوجوانان را به سوی پذیرش ارزش‌های جدید و در عین حال حفظ تعادل سوق می‌دهند. هدیه تجربه خود را چنین توضیح می‌دهد: «مامانم گفت مهم اینه بدونی چی می‌خوای و افراط نکنی؛ حرفش کمکم کرد متعادل‌تر پیش برم» (هدیه، ۱۵ ساله).

این روایت‌ها نشان می‌دهد که خانواده‌ها با پذیرش تدریجی ارزش‌های جدید و واگذاری حق انتخاب، نوجوانان را به سمت خودمختاری همراه با مسئولیت‌پذیری سوق می‌دهند. لیلا این تجربه را چنین شرح می‌دهد: «وقتی اجازه انتخاب دادن، حس مسئولیت‌پذیری‌م بیشتر شد» (لیلا، ۱۷ ساله).

این یافته‌ها نشان می‌دهد که راهبردهای حمایتی و گفت‌وگومحور خانواده، گرایش نوجوانان به کی‌پاپ را به تجربه‌ای شفاف، کنترل‌شده و کم‌تنش تبدیل می‌کند و از تبدیل آن به منبع تعارض نسلی جلوگیری می‌نماید.

ب. کنترل محدودکننده

کنترل محدودکننده زمانی رخ می‌دهد که خانواده یا نهادهای اجتماعی با اعمال محدودیت‌های سخت‌گیرانه مانند نظارت شدید، ممنوعیت دسترسی به اینترنت یا منع خرید محصولات هواداری تلاش می‌کنند علاقه نوجوانان به کی‌پاپ را مهار کنند. این رویکرد گرچه در کوتاه‌مدت می‌تواند مصرف فرهنگی را کاهش دهد، اما اغلب به

بخشی از خانواده‌ها به جای منع یا بی‌توجهی، با نوعی نظارت فهم‌محور و همراهی جست‌وجوگرانه عمل می‌کنند؛ یعنی می‌کوشند درباره موضوع علاقه نوجوان بیشتر بدانند و از طریق گفت‌وگو به همدلی برسند. الناز تجربه‌اش را چنین شرح می‌دهد: «وقتی دیدن جدی علاقه دارم، رفتن درباره گروه‌ها خوندن؛ حس کردم فهمیده‌تر باهام حرف می‌زنن» (الناز، ۱۶ ساله).

۲. تسهیل و تشویق

خانواده در برخی موارد «تسهیل‌گر دسترسی» و «همراه تجربه» می‌شوند. در برخی روایت‌ها، نوجوانان از همراهی عملی خانواده سخن می‌گویند؛ جایی که والدین نه تنها مخالفتی ندارند، بلکه با مشارکت در تماشای اجراها یا گفت‌وگوهای مرتبط، نوعی آرامش و مشروعیت به علایق فرزندان می‌بخشند. الهام در این باره می‌گوید: «خانواده‌ام گاهی باهام اجراها رو می‌بینن؛ همین همراهی استرس رو کمتر می‌کنه» (الهام، ۱۵ ساله).

برخی نوجوانان توضیح می‌دهند که خانواده با خرید محصولات مرتبط یا فراهم کردن امکانات فرهنگی، علاقه آنان را به رسمیت می‌شناسند و نوعی حمایت عاطفی و مادی نشان می‌دهند. مریم این تجربه را چنین روایت می‌کند: «برای تولدم آلبوم خریدن؛ حس کردم پشتم هستن» (مریم، ۱۵ ساله).

برخی نوجوانان نیز از گفت‌وگو و همدلی کلامی والدین یاد می‌کنند؛ همراهی‌ای که احساس تنهایی آنها را کاهش داده و علاقه‌شان را مشروعیت می‌بخشد. نگین در این باره می‌گوید: «مامانم وقت می‌ذاره درباره گروه‌ها باهام حرف بزنه؛ همدلیش مهمه» (نگین، ۱۶ ساله).

در برخی موارد، خانواده‌ها با اقداماتی فراتر از گفت‌وگو، تلاش می‌کنند علاقه نوجوانان را به‌طور جدی به رسمیت بشناسند و امکانات یادگیری بیشتری در اختیارشان قرار دهند. شیما نمونه‌ای از این تجربه را چنین بیان می‌کند: «مامان کتاب درباره فرهنگ کره برام خرید؛ یعنی علاقه‌م جدی گرفته شده» (شیما، ۱۷ ساله).

۳. آزادی بیان و رفتار

در خانواده‌های پذیرنده‌تر، نوجوانان امکان «ابراز هویت فرهنگی» می‌یابند. در برخی خانواده‌ها، نوجوانان از فضایی

پنهان کاری، مقاومت یا تشدید علاقه در میان نوجوانان منجر می‌شود و شکاف نسلی را عمیق‌تر می‌سازد.

۱. کنترل و محدودیت

در برخی خانواده‌ها، رویکرد «محدودسازی دسترسی» همراه است؛ پیامد آن اغلب «کوچ مصرف» به زمان/فضای پنهان است. در مقابل خانواده‌های حمایتگر، برخی والدین با اعمال محدودیت‌های سختگیرانه تلاش می‌کنند علاقه نوجوانان به کی‌پاپ را کنترل کنند. این محدودیت‌ها معمولاً با محدودسازی زمان و ابزارهای ارتباطی همراه است. یگانه تجربه‌اش را چنین بیان می‌کند: «می‌گن وقت زیادی نذار؛ بعضی وقت‌ها گوشه‌ی روهم می‌گیرن» (یگانه، ۱۵ ساله). خانواده‌ها با محدودکردن خرید محصولات هواداری (مرچ)، تلاش می‌کنند مصرف فرهنگی نوجوانان را در چارچوب دغدغه‌های اقتصادی و آینده‌نگرانه مدیریت کنند. مریم می‌گوید: «می‌گن پول مرچ نده؛ برای آینده‌ت نگه‌دار» (مریم، ۱۵ ساله).

آیدا بعد دیگری از محدودسازی خانوادگی را نشان می‌دهد؛ جایی که خانواده با تأکید بر اولویت تحصیل، تلاش می‌کند علاقه به کی‌پاپ را به سطحی کنترل‌شده محدود سازد. او می‌گوید: «می‌گن بیشتر به درس فکر کن؛ به همین خاطر، زمان گوش دادن رو کم می‌کنم، ولی حذف نمی‌شه» (آیدا، ۱۵ ساله).

روایت الهام وجه دیگری از کنترل محدودکننده را آشکار می‌کند؛ جایی که خانواده با محدودیت فنی (مانند اینترنت) تلاش می‌کند دسترسی فرزند را کاهش دهد، اما نوجوان با یافتن مسیرهای جایگزین همچنان علاقه خود را پیگیری می‌کند. او می‌گوید: «محدودیت اینترنت می‌ذارن؛ من باز راه‌هایی برای دنبال کردن پیدا می‌کنم» (الهام، ۱۵ ساله).

۲. مقابله

نوجوانان در برابر فشارها، به «مدیریت پنهان زمان و مکان» برای حفظ علاقه متوسل می‌شوند. برخی مصاحبه‌شوندگان برای مدیریت فشارهای خانوادگی به راهکارهای پنهانی و مصالحه‌ای متوسل شده‌اند. روزان می‌گوید: «وقتی خانواده‌م خوابن با هدفون گوش می‌دم؛ هم احترام نگه می‌دارم، هم علاقه‌مو حفظ می‌کنم» (روزان، ۱۵ ساله). نوجوانان برای حفظ علایق خود به فضاهای بینابینی و

روزمره پناه می‌برند. برخی مشارکت کنندگان با گوش دادن به موسیقی در مسیر رفت‌وآمد مدرسه، هم از فشار مستقیم خانواده دور می‌مانند و هم اطمینان پیدا می‌کنند که از جریان به‌روز کی‌پاپ عقب نمی‌مانند. توسل به این نوع راهبرد انطباقی و تاکتیکی به نوجوانان اجازه می‌دهد علاقه خود را در دل محدودیت‌ها استمرار بخشند. نگین می‌گوید: «بین رفت‌وآمد مدرسه گوش می‌دم؛ نمی‌خوام از قافله عقب بمونم» (نگین، ۱۶ ساله).

نوجوانان برای حفظ علایق خود و همگامی با گروه همسالان، از فضاهای بینابینی مانند مسیر رفت‌وآمد مدرسه استفاده می‌کنند. آنها با این کار هم از تنش مستقیم با خانواده پرهیز می‌کنند و هم اطمینان می‌یابند که از جریان روزآمد موسیقی کی‌پاپ و اخبار مربوط به آن عقب نمی‌مانند. به این ترتیب، کنش آنها بازتابی از راهبرد انطباقی و تاکتیک زمان‌یابی است که امکان استمرار علاقه را در شرایط محدودکننده فراهم می‌آورد. نسیم می‌گوید: «توی اتوبوس پلی‌لیست‌هامو گوش می‌دم؛ این جوری تنش کمتری داریم» (نسیم، ۱۶ ساله).

۳. مقاومت

در نبود گفت‌وگو، محدودیت می‌تواند به «تشدید علاقه» و «بی‌اعتنایی هنجاری» بینجامد. روایت فاطمه بعد آشکارتر مقاومت فعال در برابر محدودیت‌های خانوادگی را بازتاب می‌دهد. او نشان می‌دهد که مخالفت و نهی مستقیم والدین نه تنها علاقه‌اش را کم نکرده، بلکه انگیزه‌اش را برای پیگیری کی‌پاپ بیشتر کرده است. به تعبیر او، این علاقه دیگر صرفاً سرگرمی نیست، بلکه به «بخشی از خود» بدل شده است؛ عنصری هویتی که با مقاومت در برابر فشارهای بیرونی تثبیت می‌شود. او می‌گوید: «هر چی می‌گن گوش نده، من بیشتر پیگیر می‌شم؛ بخشی از خودمه» (فاطمه، ۱۷ ساله).

روایت شیما مؤید تأکید نوجوانان بر عاملیت فردی و استقلال انتخاب در برابر فشارهای فرهنگی خانواده است. در حالی که والدین بر شنیدن موسیقی سنتی تأکید دارند، برخی نوجوانان با صراحت بر حق انتخاب خود در گرایش به کی‌پاپ پافشاری می‌کنند. این موضع نشان می‌دهد که برای برخی نوجوانان، کی‌پاپ تنها یک سلیقه هنری نیست، بلکه ابزاری برای اعلام استقلال و بازتعریف مرزهای هویتی در برابر نسل والدین محسوب می‌شود. شیما می‌گوید:

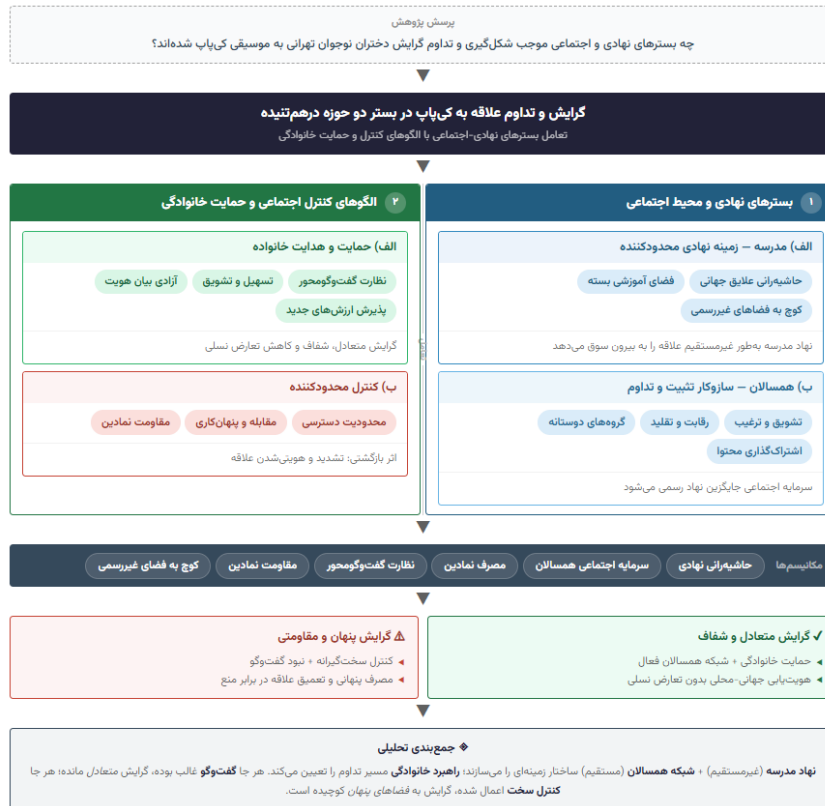
نقشی دوگانه در شکل‌گیری و تداوم گرایش به کی‌پاپ ایفا می‌کند. راهبردهای حمایتی و گفت‌وگومحور، با کاهش تنش‌های نسلی و ایجاد فضایی امن برای تجربه فرهنگی، به تعدیل تعارض و مدیریت متعادل این گرایش می‌انجامند؛ در حالی‌که راهبردهای محدودکننده و کنترل‌محور، غالباً نوجوانان را به سوی مصرف پنهانی، مقابله راهبردی و در برخی موارد مقاومت هنجاری سوق می‌دهند. بر این اساس، خانواده می‌تواند بسته به شیوه مواجهه خود، به‌طور غیرمستقیم هم به تعمیق و هم به تعدیل این گرایش فرهنگی منجر شود.

ترکیب «نهاد مدرسه (با رویکرد اغلب احتیاطی)» و «شبکه همسالان (با کارکرد حمایت/ ترغیب/ رقابت/ تولید محتوا)» از یک‌سو، و «راهبردهای خانوادگی (حمایتی در برابر محدودکننده)» از سوی دیگر، ساختار زمینه‌ای گرایش به کی‌پاپ را می‌سازد. در این میان، هر جا گفت‌وگو و پذیرش مدیریت‌شده تقویت شده، گرایش «متعادل‌تر» و شفاف‌تر» ادامه یافته و هر جا کنترل سخت و نامفاهمه غالب

«می‌خوان سنتی گوش بدم؛ اما من انتخاب خودمو دارم» (شیم، ۱۷ ساله).

در خصوص برخی مشارکت‌کنندگان، فشار بیش‌ازحد خانواده برای تمرکز صرف بر درس، نتیجه‌ای معکوس بر جای گذاشته است. لیلا توضیح می‌دهد که چنین تأکیدی نه تنها علاقه‌اش به کی‌پاپ را کاهش نداده، بلکه انگیزه بیشتری برای پیگیری آن ایجاد کرده است. این تجربه بیانگر اثر بازگشتی کنترل سخت‌گیرانه است؛ جایی که محدودیت یا تأکید افراطی والدین باعث تقویت عزم نوجوان برای دنبال‌کردن علایق شخصی و تثبیت هویت مستقل می‌شود. لیلا می‌گوید: «تأکید بیش‌ازحد روی فقط درس، منو بیشتر سمت علاقه‌هام برد» (لیلا، ۱۷ ساله).

یافته‌ها نشان می‌دهد که کنترل سخت‌گیرانه و محدودسازی شدید، نه تنها موجب کاهش گرایش نمی‌شود، بلکه با سوق‌دادن نوجوانان به مصرف پنهانی و مقاومت نمادین، به تشدید و هویتی‌شدن این علاقه منجر می‌شود. خانواده بر حسب نوع راهبرد کنترلی یا حمایتی خود،

شکل ۲. ساختار بسترهای نهادی-اجتماعی گرایش دختران نوجوان تهرانی به کی‌پاپ.

کی‌پاپ ایفا می‌کند. این وضعیت نشان می‌دهد که مدرسه، خواه ناخواه، به یکی از نقاط مداخله سیاستی در مواجهه با گرایش‌های فرهنگی جهانی نوجوانان تبدیل شده است.

این یافته با نظریه سرمایه اجتماعی بوردیو و کلمن قابل تبیین است؛ زیرا نشان می‌دهد که روابط همسالان و تعاملات دیجیتال، به عنوان نوعی سرمایه اجتماعی غیررسمی، امکان دسترسی نوجوانان به منابع فرهنگی، حمایت عاطفی، مشروعیت اجتماعی و بازنمایی هویت را فراهم می‌کنند. مشارکت در فندوم‌ها، اشتراک‌گذاری محتوا و رقابت برای به‌روز بودن، نشانه‌هایی از بازتولید فرهنگی درون شبکه‌های هم‌نسلان است. این شبکه‌ها، به‌ویژه در غیاب حمایت نهادی، نقش جبرانی ایفا کرده و به بستر اصلی تداوم علایق فرهنگی جهانی تبدیل شده‌اند. از این رو، هرگونه سیاست‌گذاری فرهنگی یا آموزشی که شبکه‌های همسالان را نادیده بگیرد، عملاً مهم‌ترین سازوکار اجتماعی تداوم این گرایش را از دست خواهد داد.

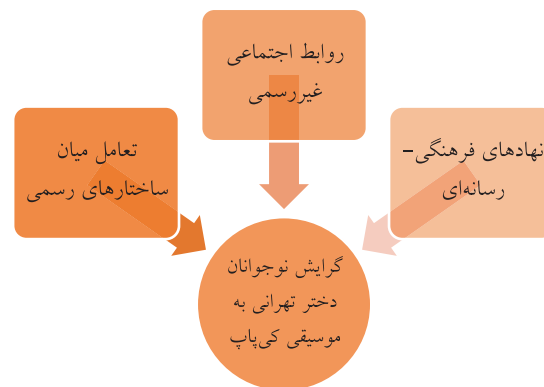
در سطح خانوادگی نیز، یافته‌ها نشان دادند که خانواده به عنوان نهادی دوجوهی، هم می‌تواند با اتخاذ راهبردهای حمایتی در شکل‌گیری گرایش نقش مثبت ایفا کند، و هم با اعمال محدودیت‌های سخت‌گیرانه، زمینه‌ساز پنهان‌کاری، مقاومت یا مصرف فرهنگی مخفیانه شود. این دوگانگی در تعاملات خانواده‌ها با فرزندان، به‌ویژه در حوزه‌های فرهنگی، دقیقاً با الگوی پیشنهادی در نظریه کنترل اجتماعی هیرشی هم‌راستا است. به عبارتی، پیوندهای عاطفی، میزان اعتماد، و فضای گفت‌وگو درون خانواده، عامل تعیین‌کننده‌ای در نحوه مواجهه نوجوانان با فرهنگ‌های جهانی‌اند. بر این اساس، خانواده نه صرفاً نقش بازدارنده یا تسهیل‌گر، بلکه نقشی تنظیم‌گر در مواجهه نوجوانان با فرهنگ‌های جهانی ایفا می‌کند؛ نقشی که بسته به شیوه کنش والدین، می‌تواند به کاهش تعارض یا تشدید مقاومت فرهنگی منجر شود.

از سوی دیگر، یافته‌ها نشان می‌دهد که کی‌پاپ در تجربه نوجوانان، صرفاً موضوعی برای سرگرمی نیست؛ بلکه عرصه‌ای برای بیان خلاقانه هویت و تعلق به یک اجتماع فرهنگی جهانی محسوب می‌شود. این معنا با نظریه کنش نمادین مید قابل درک است، که در آن هویت فردی از دل تعامل اجتماعی و استفاده از نمادهای مشترک شکل می‌گیرد. استفاده از نمادهای فندومی (مانند مرچ، لایت استیک، هشتک‌های اختصاصی)، نه تنها بازنمایی یک

بوده، گرایش به «فضاهای پنهان و مقاومت» کوچ کرده است. این منطق، چارچوب فهم نقش زمینه را در پیوند میان مواجهه رسانه‌ای، سرمایه اجتماعی همسالان و مدیریت خانوادگی از نوروشن می‌کند.

۵. بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که گرایش نوجوانان دختر تهرانی به موسیقی کی‌پاپ، پدیده‌ای پیچیده، چندلایه و عمیقاً اجتماعی است که در بستر تعامل میان ساختارهای رسمی، روابط اجتماعی غیررسمی و نهادهای فرهنگی-رسانه‌ای جهانی شکل گرفته و تداوم یافته است. برخلاف برداشت‌های سطحی که این گرایش را صرفاً نوعی سرگرمی یا علاقه‌مندی زودگذر تلقی می‌کنند، نتایج حاکی از آن است که کی‌پاپ در تجربه زیسته نوجوانان به عنوان یک «منبع هویتی»، «بستر تعلق فرهنگی» و «عرصه کنش نمادین» عمل می‌کند.

در سطح نهادی، مدرسه به عنوان نهاد کلیدی جامعه‌پذیری، به جای ایفای نقش فعال در هدایت فرهنگی نوجوانان، اغلب با نوعی رویکرد محافظه‌کارانه، علایق آنان را نادیده گرفته یا به حاشیه رانده است. این وضعیت موجب انتقال علایق فرهنگی نوجوانان به فضاهای غیررسمی نظیر گروه‌های دوستانه، فندوم‌ها و شبکه‌های اجتماعی شده است. با این حال، همان‌طور که داده‌های میدانی نشان می‌دهد، مدرسه به‌طور ناخواسته به محملی برای تقویت گرایش نیز بدل شده؛ زیرا تعاملات روزمره همسالان در این فضا، نقش واسطه‌ای مهم در تثبیت و گسترش علاقه به

مبتنی بر گفت‌وگو

یافته‌ها نشان داد که راهبردهای حمایتی و گفت‌وگومحور خانواده به تعدیل تعارض نسلی منجر می‌شود. بر این اساس، برگزاری دوره‌های آموزشی والدین در حوزه سواد رسانه‌ای نوجوانان و تولید راهنماهای کاربردی برای گفت‌وگو درباره علایق فرهنگی فرزندان، از جمله اقدامات عملی مؤثر در این زمینه است.

راهبرد سوم: به رسمیت شناختن شبکه همسالان به عنوان سرمایه اجتماعی

با توجه به نقش محوری همسالان در تداوم گرایش به کی‌پاپ، حمایت از شکل‌گیری گروه‌های فرهنگی دانش‌آموزی رسمی یا نیمه‌رسمی و استفاده از دانش‌آموزان فعال فرهنگی به عنوان تسهیل‌گران همسال، می‌تواند به هدایت این شبکه‌ها در مسیرهای کم‌تنش کمک کند.

راهبرد چهارم: بازنگری در سیاست‌های فرهنگی با رویکرد ایجابی

در سطح کلان، گذار از سیاست‌های سلبی به سیاست‌های ایجابی ضروری است. تدوین سیاست‌هایی مبتنی بر تحلیل و بومی‌سازی فرهنگ‌های جهانی و حمایت از تولید محتوای بومی جذاب برای نوجوانان، از جمله اقدامات عملی در این راستا محسوب می‌شود.

درمجموع، نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که مواجهه مؤثر با گرایش‌های فرهنگی جهانی نوجوانان، مستلزم گذار از رویکردهای انضباطی و سلبی به سیاست‌هایی تعاملی، گفت‌وگومحور و چندسطحی است. چنین رویکردی، با به رسمیت شناختن عاملیت فرهنگی نوجوانان و درگیرکردن هم‌زمان نهادهای اجتماعی مؤثر، امکان تبدیل گرایش‌های فرهنگی جهانی را از منبع تعارض نسلی به فرصتی برای تقویت سرمایه فرهنگی و هم‌فهمی اجتماعی فراهم می‌سازد. از آنجا که نمونه پژوهش شامل نوجوانانی با تجربه فعال و پایدار از کی‌پاپ بوده است، یافته‌ها ناظر بر تبیین سازوکارهای اجتماعی گرایش فرهنگی در این گروه خاص است و قابلیت تعمیم آماری به کل جمعیت دختران نوجوان تهرانی را ندارد. با این حال، این محدودیت آگاهانه و منطقی با هدف پژوهش کیفی و نظریه داده‌بنیاد بوده و امکان تعمیم نظری نتایج به موقعیت‌های مشابه را فراهم می‌کند.

سلیقه شخصی، بلکه نمادی از عضویت در یک «اجتماع نمادین فراملی» است. این امر نشان می‌دهد که مواجهه سلبی با چنین گرایش‌هایی، عملاً به نادیده گرفتن یکی از عرصه‌های اصلی هویت‌یابی نوجوانان می‌انجامد.

نهایتاً، یافته‌ها مؤید آن است که گرایش نوجوانان به کی‌پاپ در بستر جهانی‌شدن فرهنگی معنا می‌یابد. از این منظر، نوجوانان ایرانی صرفاً مصرف‌کننده منفعل محصولات فرهنگی کره‌ای نیستند، بلکه در حال بازتولید، بازمعناسازی و بومی‌سازی خلاقانه این پدیده در بستر اجتماعی خود هستند؛ فرایندی که نظریه گلسوکالیزیشن رابرتسون از آن به عنوان «جهانی-محلی شدن فرهنگ» یاد می‌کند. به عبارت دیگر؛ گرایش نوجوانان به موسیقی کی‌پاپ، فرایندی اجتماعی و فرهنگی است که در بستر شکاف‌های نهادی، کنش نمادین همسالان، و جهانی‌شدن رسانه‌ای شکل می‌گیرد. این گرایش نه صرفاً امری فردی، بلکه نمودی از بازتعریف هویت نسلی در مواجهه با محدودیت‌های نهادی و کمبود تعامل بین‌نسلی است. برآیند این تحلیل‌ها نشان می‌دهد که گرایش به کی‌پاپ رانمی‌توان صرفاً با رویکردهای انضباطی یا سلبی مدیریت کرد. از این رو، مواجهه مؤثر با این پدیده مستلزم طراحی راهبردهایی چندسطحی است که مدرسه، خانواده و سیاست‌گذاری فرهنگی را به صورت هم‌زمان درگیر کند.

در این چارچوب، راهبردهای پیشنهادی پژوهش در چهار محور قابل دسته‌بندی است:

راهبرد اول: تقویت رویکرد گفت‌وگومحور در نهاد مدرسه

با توجه به نقش محدودکننده مدرسه در مواجهه با علایق فرهنگی جهانی، ضروری است مدرسه به فضایی برای گفت‌وگوی فرهنگی تبدیل شود. در این راستا، طراحی فعالیت‌های فوق‌برنامه فرهنگی با محور تحلیل موسیقی جهانی و ایجاد باشگاه‌های فرهنگی دانش‌آموزی تحت نظارت مدرسه، و همچنین گنجاندن آموزش سواد فرهنگی و رسانه‌ای در برنامه‌های تربیتی، می‌تواند به مدیریت آگاهانه این گرایش‌ها کمک کند.

راهبرد دوم: توانمندسازی خانواده‌ها در مدیریت فرهنگی

شکل ۳. راهبردهای پیشنهادی پژوهش در مواجهه با گرایش‌های فرهنگی جهانی نوجوانان.

پی‌نوشت‌ها

1. Arnett	2. Jenkins	3. Jin	4. Cho & Lee
5. Gutierrez-Jauregi & Aramendia-Muneta		6. Corbin & Strauss	7. Bourdieu
8. Coleman	9. Portes	10. Oh & kim	11. Sun
12. Hirschi	13. Padilla-Walker	14. Chen	15. Bandura
16. Kim	17. Yoon	18. Mead	19. Kang
20. James	21. Choi	22. Parsons	23. Alexander
24. Ritzer	25. Adorno & Horkheimer	26. Park	27. Lee
28. Robertson	29. Giddens	30. Glocalization	31. Lincoln & Guba

۳۲. مرج به انواع کالاهایی اطلاق می‌شود که هواداران برای نشان دادن تعلق و حمایت خود از یک گروه موسیقی یا هنرمند خریداری یا استفاده می‌کنند. این کالاها می‌توانند شامل لباس‌ها (تی‌شرت، هودی)، آلبوم‌های فیزیکی، لایت‌استیک (چوب‌دستی نوری)، پوستر، فتوبوک، پیکسل، استیکر، لوازم التحریر با لوگو یا تصویر گروه مورد علاقه و... باشند.

فهرست منابع فارسی

- حاجی‌هاشم، فاطمه؛ پاک سرشت، الهه (۱۴۰۲)، واکاوی اقبال دختران نوجوان به موسیقی پاپ کره با تمرکز بر ابعاد روان‌شناختی و اجتماعی، فصلنامه پژوهش در مشاوره کودک و نوجوان، ۱(۱)، ۷-۳۰.
- خوش‌صورت موفق، آمنه؛ محسنی، مریم (۱۴۰۳)، بازنمود هویت جنسیتی ادراک‌شده نوجوانان علاقه‌مند به موسیقی کره‌ای، فصلنامه مطالعات فرهنگی و اجتماعی حوزه، ۸(۲)، ۱۶۳-۱۸۷.
- خیامی، عبدالکریم؛ بادین فکر، محمدجواد (۱۴۰۱)، برهم کنش سبک زندگی و هویت در ساخت خرده فرهنگ‌های دیجیتال نوجوانان؛ مورد مطالعه هواخواهان ایرانی گروه موسیقی کره‌ای اکسو، مطالعات فرهنگی و ارتباطات، ۱۸(۶۶)، ۲۲۵-۲۴۹.
- شاه‌قاسمی، احسان (۱۴۰۳)، بی‌تی‌اس در ایران: یک پژوهش ژرف، فصلنامه تحقیقات فرهنگی ایران، ۱۷(۲)، ۱۰۱-۱۲۵.

فهرست منابع لاتین

- Adorno, T., & Horkheimer, M. (2002). *Dialectic of Enlightenment*. Stanford University Press.
- Alexander, J. C. (1982). *Theoretical logic in sociology*. University of California Press.
- Bandura, A., & Walters, R. H. (1977). *Social learning theory* (Vol. 1, pp. 141-154). Englewood Cliffs, NJ: Prentice hall.
- Bourdieu, P. (1986). The Forms of Capital. In J. Richardson (Ed.), *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education* (pp. 241-258). Greenwood.
- Bourdieu, P. (2018). *Distinction a social critique of the judgement of taste*. In *Inequality* (pp. 287-318). Routledge.
- Chen, S. (2023). The influence of K-pop culture on the consuming behavior of Chinese urban youth and adolescence. *Academic Journal of Humanities & Social Sciences*, 6(22), 15-20.
- Cho, J. M., & Lee, T. C. (2025). The Glocalization of K-Pop: Hybridizing the Global and the Local. In *An Introduction to K-Pop and BTS: Hybridity and Transcultural Reimaginings* (pp. 57-88). Cham: Springer Nature Switzerland.
- Choi, H. J. (2024). Do K-Pop Consumers' Fandom Activities Affect Their Happiness, Listening Intention, and Loyalty?. *Behavioral Sciences*, 14(12), 1136.
- Coleman, J. S. (1990). *Foundations of social theory*. Harvard University.
- Corbin, J., & Strauss, A. (2014). *Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory*. Sage publications.
- Giddens, A. (2023). Modernity and self-identity. In *Social theory re-wired* (pp. 477-484). Routledge.
- Glaser, B., & Strauss, A. (2017). *Discovery of grounded theory: Strategies for qualitative research*. Routledge.
- Gutierrez-Jauregi, A., Aramendia-Muneta, M. E., & Gómez-Cámara, I. (2025). Harmony in diversity: unraveling the global impact of K-Pop through social media and fandom dynamics. *Media Asia*, 1-27.
- Hirschi, T. (1969). *Causes of Delinquency*. University of California Press.
- James, S. (2024). *Organizing fandom: communicative dynamics of global K-pop participatory fan culture* (Doctoral dissertation).
- Jin, D. Y. (2016). *New Korean Wave: Transnational Cultural Power in the Age of Social Media*. University of Illinois Press.
- Kang, E. J., Kim, H., Kim, H., Fussell, S. R., & Kim, J. (2025). Can Fans Build Parasocial Relationships through Idols' Simulated Voice Messages?: A Study of AI Private Call Users' Perceptions, Cognitions, and Behaviors. *Proceedings of the ACM on Human-Computer Interaction*, 9(2), 1-۳۱.
- Kim, J. H., Kim, K. J., Park, B. T., & Choi, H. J. (2022). The phenomenon and development of K-Pop: the relationship between success factors of K-Pop and the national image, social network service citizenship behavior, and tourist behavioral intention. *Sustainability*, 14(6), 3200.
- Kim, H. (2022). *Learning In/Through Korean Pop Culture Fandom: A Qualitative Case Study of Non-Korean US College Students* (Doctoral dissertation, University of Illinois at Chicago).
- Kim, S. (2025). Conceptualising K-pop as cultural heritage and content: institutionalisation within South Korea's cultural policy framework. *International Journal of Cultural Policy*, 1-17.
- Lee, Y. (2023). Toward Productive Coexistence: A Relational Analysis of a Feminist Counterpublic in Twitter K-Pop Fandom. *International Journal of Communication*, 17, 21.
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1988). *Criteria for Assessing Naturalistic Inquiries as Reports*.
- Lu, T. (2024). *Multi-social Relations and Fan Norms in Korean K-pop Fandom* (Doctoral dissertation, Hong Kong Baptist University).
- Mead, G. H. (1934). *Mind, Self, and Society*. Chicago: University of Chicago Press. MeadMind, Self, and Society1934.
- Oh, I., & Lee, H. J. (2014). K-pop in Korea: How the pop music industry is changing a post-developmental society. *Cross-currents: East Asian history and culture review*, 3(1), 72-93.
- Oh, I., & Kim, K. J. (2023). Gendered melancholia as cultural branding: fandom participation in the K-pop community. *Asia Pacific Business Review*, 29(5), 1300-1323.
- Padilla-Walker, L. M., Coyne, S. M., Kroff, S. L., & Memmott-Elison, M. K. (2018). The protective role of parental media monitoring style from early to late adolescence. *Journal of youth and adolescence*, 47(2), 445-459.
- Park, S., Jo, H., & Kim, T. (2023). Platformization in local cultural production: Korean platform companies and the K-pop industry. *International Journal of Communication*, 17, 22.
- Piratanatsakul, C., & Boonrod, V. (2025). The Impact of K-Pop on Thai Popular Music: A Study of Cross-Cultural Communication & Influence. *Journal of Urban Culture Research*, 31, 160-179.
- Portes, A. (2024). Social capital: Its origins and applications in modern sociology. *New critical writings in political sociology*, 53-76.
- Ritzer, G., & Stepnisky, J. (2022). *Contemporary sociological theory and its classical roots: The basics*. Sage Publications.

- Robertson, R. (1995). *Glocalization: Time-space and homogeneity-heterogeneity*. Global Modernities/Sage.
- Sun, E. M. (2025). "Just Pop, Hold the K": Global Fandom, Cultural Identity, and the Politics of K-Pop (Master's thesis, Georgetown University).
- Yoon, K. (2022). Between universes: Fan positionalities in the transnational circulation of K-pop. *Communication and the Public*, 7(4), 188-201.

References

- Adorno, T., & Horkheimer, M. (2002). *Dialectic of Enlightenment*. Stanford University Press.
- Alexander, J. C. (1982). *Theoretical logic in sociology*. University of California Press.
- Bandura, A., & Walters, R. H. (1977). *Social learning theory* (Vol. 1, pp. 141-154). Englewood Cliffs, NJ: Prentice hall.
- Bourdieu, P. (1986). The Forms of Capital. In J. Richardson (Ed.), *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education* (pp. 241-258). Greenwood.
- Bourdieu, P. (2018). Distinction a social critique of the judgement of taste. In *Inequality* (pp. 287-318). Routledge.
- Chen, S. (2023). The influence of K-pop culture on the consuming behavior of Chinese urban youth and adolescence. *Academic Journal of Humanities & Social Sciences*, 6(22), 15-20.
- Cho, J. M., & Lee, T. C. (2025). The Glocalization of K-Pop: Hybridizing the Global and the Local. In *An Introduction to K-Pop and BTS: Hybridity and Transcultural Reimaginings* (pp. 57-88). Cham: Springer Nature Switzerland.
- Choi, H. J. (2024). Do K-Pop Consumers' Fandom Activities Affect Their Happiness, Listening Intention, and Loyalty?. *Behavioral Sciences*, 14(12), 1136.
- Coleman, J. S. (1990). *Foundations of social theory*. Harvard University.
- Corbin, J., & Strauss, A. (2014). *Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory*. Sage publications.
- Giddens, A. (2023). Modernity and self-identity. In *Social theory re-wired* (pp. 477-484). Routledge.
- Glaser, B., & Strauss, A. (2017). *Discovery of grounded theory: Strategies for qualitative research*. Routledge.
- Gutierrez-Jauregi, A., Aramendia-Muneta, M. E., & Gómez-Cámara, I. (2025). Harmony in diversity: unraveling the global impact of K-Pop through social media and fandom dynamics. *Media Asia*, 1-27.
- Hajihashem, Fatemeh, & Paksarrest, Elaheh. (2024). An analysis of adolescent girls' interest in Korean pop music with a focus on psychological and social dimensions. *Journal of Research in Child and Adolescent Counseling*, 1(1), 7-30. (In Persian)
- Hirschi, T. (1969). *Causes of Delinquency*. University of California Press.
- James, S. (2024). *Organizing fandom: communicative dynamics of global K-pop participatory fan culture* (Doctoral dissertation).
- Jin, D. Y. (2016). *New Korean Wave: Transnational Cultural Power in the Age of Social Media*. University of Illinois Press.
- Kang, E. J., Kim, H., Kim, H., Fussell, S. R., & Kim, J. (2025). Can Fans Build Parasocial Relationships through Idols' Simulated Voice Messages?: A Study of AI Private Call Users' Perceptions, Cognitions, and Behaviors. *Proceedings of the ACM on Human-Computer Interaction*, 9(2), 1-31
- Khayami, Abdilkarim, & Badinfekr, Mohammad Javad. (2022). Interaction of lifestyle and identity in building digital subcultures of youth, A case study of Iranian fans of the Korean music group EXO. *CULTURAL STUDIES & COMMUNICATION*, 18(66), 225-249. (In Persian)
- KhoshSorat Movafagh, A. and Mohseni, M. (2024). The Perceived Gender Identity Representation of Adolescents Interested in K-Pop. *Social- Cultural Studies of Hawzah*, 8(2), 163-187. doi: 10.22081/scs.2024.68586.1309(In Persian)
- Kim, J. H., Kim, K. J., Park, B. T., & Choi, H. J. (2022). The phenomenon and development of K-Pop: the relationship between success factors of K-Pop and the national image, social network service citizenship behavior, and tourist behavioral intention. *Sustainability*, 14(6), 3200.
- Kim, H. (2022). *Learning In/Through Korean Pop Culture Fandom: A Qualitative Case Study of Non-Korean US College Students* (Doctoral dissertation, University of Illinois at Chicago).
- Kim, S. (2025). Conceptualising K-pop as cultural heritage and content: institutionalisation within South Korea's cultural policy framework. *International Journal of Cultural Policy*, 1-17.
- Lee, Y. (2023). Toward Productive Coexistence: A Relational Analysis of a Feminist Counterpublic in Twitter K-Pop Fandom. *International Journal of Communication*, 17, 21.
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1988). *Criteria for Assessing Naturalistic Inquiries as Reports*.
- Lu, T. (2024). *Multi-social Relations and Fan Norms in Korean K-pop Fandom* (Doctoral dissertation, Hong Kong Baptist University).
- Mead, G. H. (1934). *Mind, Self, and Society*. Chicago: University of Chicago Press. MeadMind, Self, and Society1934.

- Oh, I., & Lee, H. J. (2014). K-pop in Korea: How the pop music industry is changing a post-developmental society. *Cross-currents: East Asian history and culture review*, 3(1), 72-93.
- Oh, I., & Kim, K. J. (2023). Gendered melancholia as cultural branding: fandom participation in the K-pop community. *Asia Pacific Business Review*, 29(5), 1300-1323.
- Padilla-Walker, L. M., Coyne, S. M., Kroff, S. L., & Memmott-Elison, M. K. (2018). The protective role of parental media monitoring style from early to late adolescence. *Journal of youth and adolescence*, 47(2), 445-459.
- Park, S., Jo, H., & Kim, T. (2023). Platformization in local cultural production: Korean platform companies and the K-pop industry. *International Journal of Communication*, 17, 22.
- Piratanatsakul, C., & Boonrod, V. (2025). The Impact of K-Pop on Thai Popular Music: A Study of Cross-Cultural Communication & Influence. *Journal of Urban Culture Research*, 31, 160-179.
- Portes, A. (2024). Social capital: Its origins and applications in modern sociology. *New critical writings in political sociology*, 53-76.
- Ritzer, G., & Stepnisky, J. (2022). *Contemporary sociological theory and its classical roots: The basics*. Sage Publications.
- Robertson, R. (1995). *Glocalization: Time-space and homogeneity-heterogeneity*. Global Modernities/Sage.
- Shahghasemi, Ehsan. (2024). BTS in Iran: An in-depth study. *Iranian Journal of Cultural Research*, 17(2), 101-125. (In Persian)
- Sun, E. M. (2025). "Just Pop, Hold the K": Global Fandom, Cultural Identity, and the Politics of K-Pop (Master's thesis, Georgetown University).
- Yoon, K. (2022). Between universes: Fan positionalities in the transnational circulation of K-pop. *Communication and the Public*, 7(4), 188-201.